

Zarządzenie nr SCP.ZD.010-52/23
Dyrektora Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości
z dnia 5.12.2023 r.
w sprawie zmiany prowadzenia zasad (polityki) rachunkowości
zmieniające Zarządzenie nr SCP.ZD.010-15/23
Dyrektora Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości
z dnia 27.04.2023 r.

Na podstawie art. 10 i art. 13 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120), w związku z art. 40 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270) i § 19, 20 i 21 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. 2020 poz. 342)

postanawiam :

§ 1

Przyjąć zmiany w dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości:

1. Zastąpić załącznik nr 2 „Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego” przyjęty Zarządzeniem nr SCP.ZD.010-15/23 Dyrektora Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości z dnia 27.04.2023 r. w sprawie zmiany prowadzenia zasad (polityki) rachunkowości, załącznikiem nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1.12.2023 r.

P.O. DYREKTORA
ŚLĄSKIEGO CENTRUM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Elżbieta Kabelis

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Kornelia Choncel

RADCA PRAWNY

Sławomir Chota
K1-2598

Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego

1. Zasady ogólne

1. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne – w zależności od tego w jaki sposób zostały przyjęte (nabyte, otrzymane w formie darowizny), wycenia się według:

- cen nabycia,
- ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu.

Wyceny według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu dokonuje się, jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia składnika aktywów, a w szczególności przyjętego nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny.

Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego lub Skarbu Państwa otrzymane na podstawie decyzji właściwego organu są wyceniane w wartości określonej w tej decyzji.

Wartość początkowa środka trwałego oraz wartości niematerialnej i prawnej przyjmowana do ewidencji wynosi 3.500,00. Od tej kwoty środek trwały oraz wartość niematerialna i prawna są amortyzowane wg stawek amortyzacyjnych zawartych w ustawie o podatku dochodowym. Powyższe umarza się oraz amortyzuje od następnego miesiąca po miesiącu, w którym przyjęto do użytkowania. Umorzenia i amortyzacji dokonuje się jednorazowo za okres całego roku w grudniu.

Na dzień bilansowy, zgodnie z art. 28 ustawy o rachunkowości, wartości, w jakiej środki zostały przyjęte, pomniejsza się o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

2. Umarza się jednorazowo i w całości zalicza w koszty w momencie przyjęcia do eksploatacji, takie składniki majątkowe, jak:

- pozostałe środki trwałe oraz pozostałe wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej 3.499,99, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w miesiącu oddania do użytkowania,

3. Wartość początkowa środków trwałych i dotychczas dokonane odpisy umorzeniowe podlegają aktualizacji wyceny zgodnie z zasadami określonymi odrębnymi przepisami, a wyniki aktualizacji są odnoszone na fundusz.

4. Księgi inwentarzowe prowadzi się dla:

Nazwa	Wartość	Rodzaj ewidencji
Środki trwałe Wartości niematerialne i prawne	Od 3.500,00zł	Ewidencja wartościowa
Pozostałe środki trwałe Pozostałe wartości niematerialne i prawne	Od 500,00 do 3.499,99zł	Ewidencja ilościowo- wartościowa
Inne środki trwałe (mające charakter wyposażenia)* Inne wartości niematerialne i prawne	Od 0,01 do 499,99zł	Ewidencja ilościowa

*Do ewidencji ilościowej wprowadza się również, w wartości 0,00 PLN, niektóre środki trwałe oraz pozostałe środki trwałe powstałe w wyniku realizacji umowy o zakup usług.

5. Aktywa pieniężne na dzień bilansowy wycenia się na podstawie art. 28 ust. 1 pkt. 10 ustawy o rachunkowości w wartości nominalnej.

6. Należności krótkoterminowe są to wszystkie należności z tytułu dostaw i usług, niezależnie od terminu spłaty oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, które są wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Wśród należności krótkoterminowych, oprócz ogółu należności będących efektem bezgotówkowej sprzedaży materiałów, towarów, produktów, ujmuje się wymagane w ciągu 12 miesięcy:

- należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych (ceł, dotacji, podatków, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych),
- należności od pracowników,
- należności dochodzone na drodze sądowej.

Na dzień powstania należności, ujmuje się w księgach w wartości nominalnej.

Należności długoterminowe są to roszczenia względem różnych dłużników, które nie spełniają kryteriów zaliczania ich do należności krótkoterminowych i wykazywania w aktywach obrotowych zgodnie z Ustawą o rachunkowości.

Należności długoterminowe obejmują należności z wszystkich tytułów (z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług – te są w całości ujmovane w należnościach krótkoterminowych), których termin wymagalności jest dłuższy niż 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Nie rzadziej niż na dzień bilansowy na podstawie postanowienia art. 28 ust. 1 pkt. 7 ustawy o rachunkowości należności wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty (kwota wymaganej zapłaty oznacza wartość nominalną powiększoną o ewentualne odsetki, gdy dłużnik nie dokonał spłaty w ustalonym terminie), z zachowaniem zasady ostrożności, z tym że odsetki ujmuje się w księgach nie później niż na koniec każdego kwartału.

7. Na dzień powstania zobowiązań, zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt. 2 ustawy o rachunkowości, ujmuje się w księgach w wartości nominalnej.

Nie rzadziej niż na dzień bilansowy na podstawie postanowienia art. 28 ust. 1 pkt. 8 ustawy o rachunkowości zobowiązania wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty, z tym że odsetki ujmuje się w księgach nie później niż na koniec każdego kwartału.

8. Nie rzadziej niż na dzień bilansowy, zgodnie z art. 30 ustawy o rachunkowości, wycenia się wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze, które ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio po kursie:

a) kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, z którego usług korzysta jednostka – w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut oraz operacji zapłaty należności lub zobowiązań,

b) średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień, chyba że w zgłoszeniu celnym lub innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs – w przypadku pozostałych operacji.

Jeżeli aktywa i pasywa są wyrażone w walutach, dla których bank, z którego usług korzysta jednostka, lub Narodowy Bank Polski nie ustalają kursu, to kurs tych walut określa się w relacji do wskazanej przez jednostkę waluty odniesienia, której kurs jest ustalany przez Narodowy Bank Polski. Różnice kursowe, dotyczące pozostałych aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych, powstałe na dzień ich wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań w walutach obcych, jak również sprzedaży walut, zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych, a w uzasadnionych przypadkach - do kosztu wytworzenia produktów lub ceny nabycia towarów, a także ceny nabycia lub kosztu wytworzenia środków trwałych, środków trwałych w budowie lub wartości niematerialnych i prawnych.

9. Fundusze własne oraz pozostałe aktywa i pasywa wycenia się na dzień bilansowy w wartości nominalnej.

10. Ponoszone koszty ujmowane są na kontach zespołu 4 – "Koszty wg rodzajów i ich rozliczenie".

11. Rozliczenie międzyokresowe przychodów wycenia się na dzień bilansowy w wartości początkowej.

2. Aktualizacja należności

Wartości należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do:

- 1) należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości oraz w stosunku do których zostało zawarte postępowania restrukturyzacyjne lub został złożony wniosek o zatwierdzenie układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu – do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu-komisarzowi w postępowaniu upadłościowym lub umieszczonej w spisie wierzytelności w postępowaniu restrukturyzacyjnym;
- 2) należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności.
- 3) należności kwestionowanych przez dłużników oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna - do wysokości niepokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności;
- 4) należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego - w wysokości tych kwot, do czasu ich otrzymania lub odpisania;
- 5) należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w przypadkach uzasadnionych rodzajem prowadzonej działalności lub strukturą odbiorców - w wysokości wiarygodnie oszacowanej kwoty odpisu, w tym także ogólnego, na nieściągalne należności.

Weksle będące zabezpieczeniem umowy skutkują tym, iż w jednostce nie dokonuje się odpisów aktualizacyjnych. Odpis sporządza się w przypadku braku ściągalności z weksli.

3. Należności przedawnione (po wyczerpaniu przewidzianych prawem środków egzekucyjnych)

Należności jednostki, co do których nie ma możliwości dalszego odzyskiwania, po wyczerpaniu przewidzianych prawem środków egzekucyjnych, podlegają wyksięgowaniu z ksiąg rachunkowych. Ze względu na konsekwencje finansowe, w tym wpływ na sprawozdanie finansowe województwa, dokonanie tej czynności materialno-technicznej odbywa się na podstawie zatwierdzonej przez Zarząd Województwa Śląskiego Karty Sprawy. Wyksięgowaniu podlegają należności główne, odsetki i wszystkie inne należności powstałe w toku prowadzonych postępowań związanych z odzyskiwaniem należności dotyczące danego dłużnika.

4. Metody przeprowadzania inwentaryzacji poszczególnych składników majątkowych w jednostce

Artykuły 26 i 27 ustawy o rachunkowości stanowią o sposobie i terminach przeprowadzania inwentaryzacji oraz zasadach jej dokumentowania oraz rozliczania różnic inwentaryzacyjnych.

Celem inwentaryzacji jest ustalenie rzeczywistego stanu aktywów i pasywów i na tej podstawie:

- doprowadzenie danych wynikających z ksiąg rachunkowych do zgodności ze stanem rzeczywistym, a tym samym zapewnienie realności wynikających z nich informacji ekonomicznych;
- rozliczenie osób odpowiedzialnych za powierzone mienie;
- dokonanie oceny gospodarczej przydatności składników majątkowych;
- przeciwdziałanie nieprawidłowościom w gospodarowaniu majątkiem.

Inwentaryzację stanu aktywów i pasywów jednostki przeprowadza się za pomocą następujących metod:

- spisu z natury,
- uzgodnienia i potwierdzenia sald,
- porównania stanów wynikających z ksiąg rachunkowych z danymi wynikającymi z odpowiednich dokumentów źródłowych i ich weryfikacji.

Spisowi z natury w jednostce podlega:

- gotówka w kasie,
- czeki gotówkowe, czeki i weksle o terminie realizacji do 3 miesięcy,
- środki trwałe własne i obce (z wyjątkiem tych, do których dostęp jest znacznie utrudniony i gruntów),
- maszyny i urządzenia wchodzące w skład środków trwałych w budowie,
- inne rzeczowe składniki majątku,
- składniki majątkowe ujęte w ewidencji ilościowej.

Spis z natury dotyczy również składników aktywów, będących własnością innych jednostek. O wynikach spisu majątku niestanowiącego własności jednostki należy poinformować pisemnie (kopia spisu) właścicieli w terminie 14 dni od dnia zakończenia spisu.

W drodze uzgodnienia i potwierdzenia sald ustala się stany następujących aktywów:

- finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- należności, w tym udzielanych pożyczek (z wyjątkiem należności spornych i wątpliwych, należności z pracownikami i innymi osobami nieprowadzącymi ksiąg rachunkowych, należności publicznoprawnych),
- należności od kontrahentów,
- wartość powierzonych innym jednostkom własnych składników aktywów.

Inwentaryzacja środków pieniężnych na rachunkach bankowych oraz innych należności polega na uzyskaniu pisemnej informacji o ich stanie w księgach rachunkowych i wyjaśnieniu różnic w stosunku do stanu wynikającego z ksiąg rachunkowych.

Pisemnego potwierdzenia nie wymagają salda:

- należności spornych i wątpliwych;
- należności wobec pracowników i byłych pracowników;
- należności i zobowiązań wobec osób, które nie prowadzą ksiąg rachunkowych;
- należności z tytułów publicznoprawnych;

- innych aktywów i pasywów, dla których przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z uzasadnionych przyczyn było niemożliwe.

W przypadku niemożliwości uzyskania pisemnego potwierdzenia salda od kontrahentów sporządza się zbiorczą notatkę i przedkłada do informacji kierownikowi jednostki o zaistniałej sytuacji. Weryfikacji należności dokonuje się wtedy metodą weryfikacji, czyli porównania stanu w księgach rachunkowych z dokumentem źródłowym.

W drodze porównania stanu księgowego z danymi wynikającymi z dokumentów i weryfikacji sald inwentaryzuje się stany następujących aktywów i pasywów:

- grunty i środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony,
- wartości niematerialne i prawne,
- środki trwałe w budowie, z wyjątkiem maszyn i urządzeń,
- należności sporne i wątpliwe,
- środki pieniężne w drodze,
- należności i zobowiązania wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych,
- rozrachunki publicznoprawne,
- rozrachunki z pracownikami,
- pozostałe aktywa i pasywa wymienione w art.26 ust.1 pkt.1 – 2 ustawy o rachunkowości, których zinwentaryzowane w drodze spisu z natury lub uzgodnienia sald z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe.

Grunty, budynki i budowle przekazane w trwały zarząd inwentaryzuje się poprzez porównanie danych księgowych z dokumentami:

- decyzja organu wykonawczego o przekazaniu w trwały zarząd;
- protokołem zdawczo – odbiorczym o przekazaniu w trwały zarząd.

Grunty, budynki i budowle podlegają inwentaryzacji w sposób określony w przyjętych przez jednostkę zasad rachunkowości (§ 5 ust. 7 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych).

Fundusze celowe, specjalnego przeznaczenia, motywacyjne jednostki inwentaryzuje się poprzez weryfikację zmiany ich stanu w danym roku na podstawie obowiązujących przepisów, które regulują te fundusze.

Konto „Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów” nie jest prowadzone w jednostce ze względu na nieistotność występujących operacji, w związku z czym nie przeprowadza się inwentaryzacji rozliczeń międzyokresowych kosztów.

5. Terminy przeprowadzenia inwentaryzacji poszczególnych składników majątkowych

Inwentaryzację poszczególnych składników majątkowych w jednostce przeprowadza się na ostatni dzień każdego roku obrotowego. Termin i częstotliwość inwentaryzacji uważa się za dotrzymane, jeżeli spełnione są terminy określone poniżej.

Inwentaryzację aktywów i pasywów przeprowadza się w następujących terminach:

a) na dzień bilansowy każdego roku:

- gotówka w kasach jednostki,
- papiery wartościowe,
- uzgodnienie sald aktywów finansowych (środków pieniężnych) zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- składniki aktywów i pasywów, których stan ustala się w drodze weryfikacji;

b) w okresie ostatniego kwartału roku obrotowego do 15. dnia roku następnego:

- środki trwałe, środki trwałe w budowie,
- aktywa objęte wyłącznie ewidencją ilościową,
- salda należności,
- salda zobowiązań,
- powierzone innym jednostkom własne składki aktywów,
- aktywa będące własnością innych jednostek,
- pozostały składniki aktywów i pasywów objęte ewidencją ilościowo – wartościową oraz ilościową.

Inwentaryzację przeprowadza się również w następujących przypadkach:

- zdarzeń losowych, które mogły spowodować zmiany w stanie składników majątku (na dzień ich wystąpienia),
- na dzień zakończenia działalności przez jednostkę,
- na dzień poprzedzający postawienie jej w stan likwidacji,
- w przypadku połączenia lub podziału jednostki (w drodze umowy pisemnej strony mogą odstąpić od inwentaryzacji),
- polecenia stosownych organów, np. kontroli skarbowej,
- uzasadnionego podejrzenia kierownictwa, że rzeczywiste stany składników nie odpowiadają danym księgowym.

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji są dokumentowane i uzgadniane z zapisami ksiąg rachunkowych.

Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych jednostka wyjaśnia i rozlicza w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

